

dalaenergi

En del av Nordion Energi

UPPDATERAD 6 FEBRUARI 2026

DALA ENERGI ELNÄT

Guide vid *installation*

dalaenergi.se

Innehåll

- 3** Ett gott samarbete för en smidig anslutning
- 4** Anslutning till elnätet
- 5** Utförande av installation
- 6** Vad gäller för kabelskyddsroren?
- 7** Anslutningspunkt och placering av mätarskåp
- 8** Tillfällig anläggning
- 9** Ändring av abonnemang och anslutning
- 10** Mikroproduktion
- 11** Reservkraft
- 12** Ordlista

Ett gott samarbete för en smidig anslutning

Elinstallatören är vår samarbetspartner och en viktig kugge när anslutningar ska göras till elnätet, förändringar ska ske i abonnemang eller andra arbeten ska utföras som påverkar elnätet.

I den här broschyren vill vi tydliggöra kundens, elinstallatörens och nätägarens roller och förväntningar då det är viktigt att vårt samarbete fungerar så smidigt som möjligt och att vi kuggar i varandra på bästa sätt.

Vår installationsguide för lågspänningsanläggningar är ett komplement till och förtydligande av de bestämmelser och riktlinjer som ska efterlevas. De bygger på Starkströmsförordningen och Svensk Standard, vilka är grunden till det branschgemensamma regelverket.

Föranmälan

Genom föranmälan informerar elinstallatören nätägaren om att önskan finns att utföra ett jobb som påverkar nätet. När installatör

lämnat in föranmälan så skickar nätägaren offert till kund för signering.

Offerten utgör underlag för beställning, det är därför viktigt att de uppgifter som fylls i föranmälan är korrekta och fullständig.

Färdiganmälan

När elinstallatören förberett kunds anläggning ska en färdiganmälan skickas in till nätägaren. Färdiganmälan blir en beställning till nätägaren att slutföra arbetet. Information om hur man lämnar in och fyller i för- & färdiganmälan finns på vår webbplats dalaenergi.se.

Har du ytterligare frågor är du välkommen att kontakta oss.

Vad gäller vid elarbeten?

SS 437 01 40

Elinstallationer för lågspänning

SS 436 40 00

Elinstallationsreglerna

SS 424 14 37

Kabelförläggning i mark

SFS 2007:215

Förordning om kravet på undantag från nätkoncession enligt ellagen

AMI Anslutning

Mätning Installation

ELSÄK-FS 2022

Elsäkerhetsverkets föreskrifter och allmänna råd om hur elektriska starkströmsanläggningar ska vara utförda

IBH 24

Anslutning av kundanläggningar > 1-36 kV till elnätet
Nätägarens installationsregler

Anslutning till elnätet

Det är mycket att tänka på vid en anslutning till elnätet, framför allt för privatpersoner som kanske endast gör en sådan beställning någon enstaka gång i livet. Därför är det viktigt att vi hjälps åt att göra det tydligt angående vem som gör vad.

Tänk på att informera oss i god tid så att avtalad leveranstid kan hållas. Detta ger oss tid att utföra eventuella förstärkningsarbeten i elnätet som kan behöva göras för att ansluta den nya anläggningen.

Kunden och elinstallatörens ansvar

Kundens ansvar – Kund ansvarar för att anlita behörig elinstallatör.

Elinstallatörens ansvar – Den installatör kunden anlitat ansvarar för grävning och återställning på kundens fastighet. Elinstallatören ansvarar också för förläggning av korrekt kabelskyddsrör på kunds fastighet samt säkerställer att det finns mätarplats lätt tillgänglig för nätägaren (mätartavla, mätarskåp). Jordkabeln mellan tomtgräns och mätarplats skall förläggas och placeras enligt överenskommelse med nätägaren.

Nätägarens ansvar

När nätägaren mottagit föransökan så undersöks förutsättningarna i nätet och eventuella förstärkningar planeras in. När nätägaren mottagit färdiganmälan är det signalen att kunds anläggning är klar för montering av mätare. Detta arbete utförs av nätägaren, när arbetet är utfört startas debitering av anläggningen. Mätutrustningen samt inkommande kabel tillhör nätägaren.

Anslutning med huvudsäkring över 63 Ampere ska transformatormätas.

Strömtransformatorer beställs i dialog med nätägaren.

Inkoppling av kundens anläggning till elnätet utförs av nätägaren.

Ansvarsområde	Nätägaren		Kunden	
	Material	Arbete	Material	Arbete
Grävning på kundens mark				X
Förlägga kabelskyddsrör och dragtråd i rör			X	X
Återfyllnad efter schaktning på tomten				X
Anslutningskabel	X	X		
Ansluta kabeln till kundens anslutningspunkt		X		
Äger, bekostar och installerar mätartavla, mätarskåp och mätarledning			X	X
Äger, bekostar och installerar mätare och insamlingssystem		X		

Utförande av installation

När elinstallatören får klartecken av nätägaren kan arbetet påbörjas.

För att nätägaren ska kunna utföra kabeldragning och slutföra arbetet är det viktigt att det finns rätt kabelskydd på plats.

Om kabeln ska dras i yttervägg, innebär det att ett infällt kabelskyddsrör ska vara monterat i vägg. Om kabeln ska dras utanpå yttervägg så tillhandahåller och monterar nätägaren kabelskyddet.

Läs om standard för Kabelförläggning i mark SS 424 14 37.

Vad gäller för kabelskyddsroren?

Kabelskyddsroren ska:

- Avslutas vid tomtgräns och en meter från husliv där draggropar ska finnas
- Ha en fyllnadshöjd på min 0,35 meter och max 1 meter
- Innehålla dragtråd
- Vara tätade, så att fyllnadsmaterial inte kan tränga in.

Tabellen nedan visar vilken ytterdiameter kabelröret ska ha utifrån kabelarean. Tänk på att serviskabeln, öppen eller förlagd i rör, inte dras i eller genom torpargrund (kryp-utrymme).

Kabelarea dimension (mm ²)	Rörets ytterdiameter(mm)
50-150	110
240	160

När installatören utfört sin del av arbetet beställs tillkoppling genom att skicka in färdiganmälan till nätägaren som planerar in slutförande av arbetet. Om nätägaren efter inkommen färdiganmälan inte kan koppla in anläggningen på grund av att installationen inte är klar eller rätt utförd faktureras kund en bomkörningsavgift.

Kontakta oss gärna om du är osäker på vad som gäller, så löser vi det tillsammans.

Rörläggning omfattas av färdiganmälan

Krav på kabelskyddsror SS 424 14 37 (kabelförläggning i mark).

SEK Handbok 461 (potentialutjämnning för skydd och funktion) samt SS 436 40 00.

När ska en anläggning ha egen servisledning?

Det som styr är kravet på nätkoncession, alltså de krav som ställs på nätägaren i ellagen. Huvudregeln är en servisledning per bostadshus. Om det finns flera bostadshus inom samma fastighet ska de alltså ha varsin servisledning. Parhus/kedjehus behandlas som olika byggnader och ska ha separata servisledningar. Om en fastighet styckas av beställer kunden en anslutning och därmed en ny servisledning.

Industrifastigheter

Reglerna för industrifastigheter kan se annorlunda ut. Kontakta oss, vi svarar gärna på dina frågor.

Anslutningspunkt och placering av mätarskåp

Anslutningspunkten

När en ny anläggning ansluts till elnätet bestäms plats för anslutningspunkt i samråd med kund. Många gånger överlåter kunden åt sin elinstallatör att ha den dialogen med nätägaren.

Mätarskåp

Som regel används fasadmätarskåp eller markmätarskåp. Mätarplatsen ska vara lätt att komma åt. Du ser hur den placeras i figur 1. Montering av serviskabel med rör infällt i grundmur, alternativt utanpå grund och infällt fasadmätarskåp. Kabel som förläggs utanpåliggande skyddas med godkänt kabelskydd, tillhandahålls och monteras av Elinstallatör.

Vilket mätarskåp ska användas?

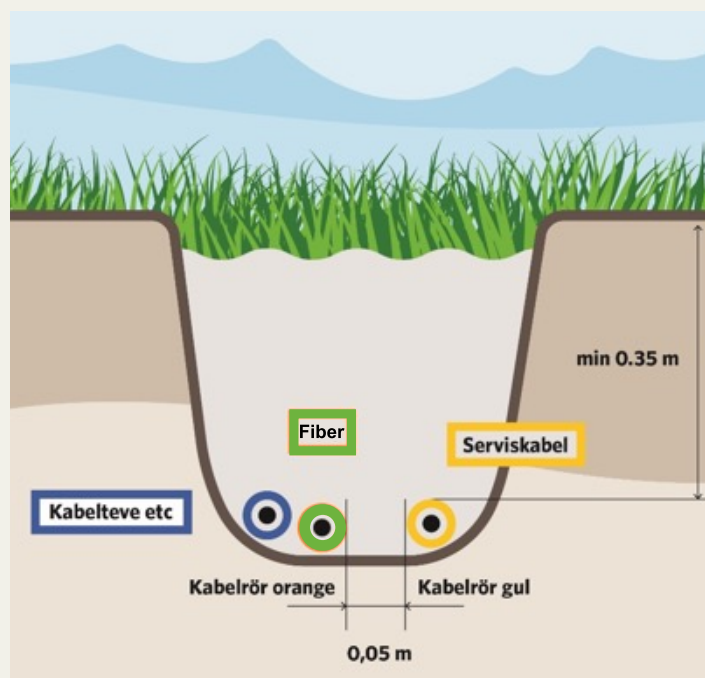
SS 430 01 10 (mätarskåp).

Vilken storlek ska mätartavlan ha?

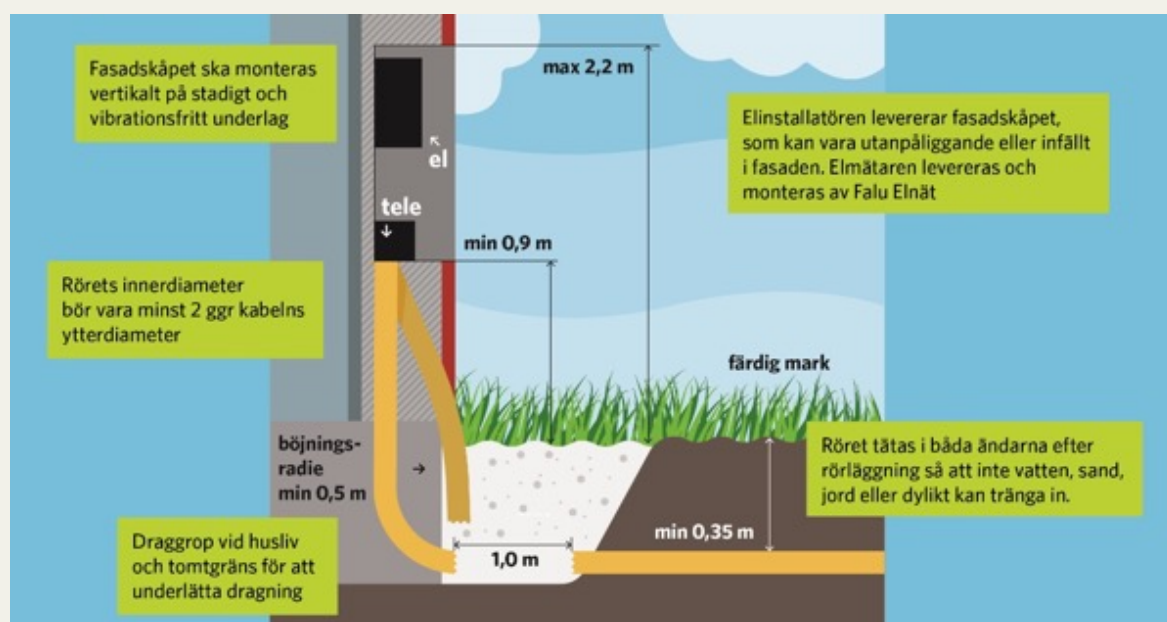
SS 430 01 01 (mätartavlor) och SS 430 01 15 (mätarskåp för transformormätningar).

Figur 2

Kabelgrav med samförläggning av el- och teleservis på tomtmark, se figur 2.

Figur 2

Figur 1

Flerbostadshus

För flerbostadshus och större anslutningar ser reglerna lite annorlunda ut. Där utförs el-installationerna så att elmätarna för fastigheten och lägenheterna kan placeras i ett el-rum eller trapphus.

El-rummet ska vara placerat i markplan alternativt källarplan närmast markplan. Anslutningspunkten ska vara i el-rummet, närmast yttervägg och kablarna ansluts underifrån. Respektive mätarblock ska märkas med lägenhetsnummer.

Om vi inte har tillgång till el-rummet under dagtid ska en nyckelholk eller nyckelcylinder monteras. Förläggning av kablar görs enligt EBR Kabelförläggning.

Tänk på att böjningsradien ändras beroende på vilken storlek på kabel som används. Kontakta handläggaren om du är osäker.

Tillfällig anläggning – Tillfälliga byggen och marknader

Vi erbjuder tillfälliga anläggningar till bland annat byggplatser och marknader. Även här krävs en för/färdigianmälan. En tillfällig anläggning får vara inkopplad i högst ett år.

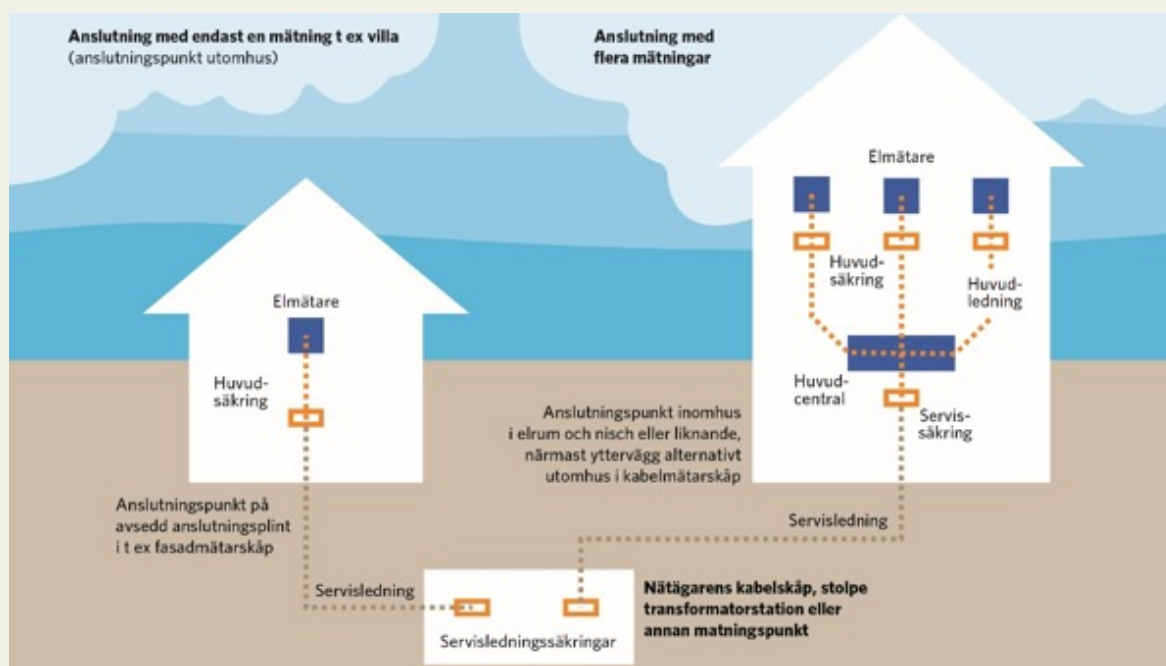
Efter ett år tillkommer en förhöjd abonnemangsavgift för kunden och vi ser då gärna att den tillfälliga anläggningen övergår till att bli permanent.

Vid en tillfällig anläggning placeras kundens mätarskåp vid anslutningspunkten, som alltid är intill vår transformatorstation, kabelskåp, ledningsstolpe eller anvisad kabelände.

Nätägaren ansvarar för serviskabeln fram till anslutningspunkten, därefter övergår ansvaret till kund. Observera att serviskabeln är oskyddad och att nätägaren inte ansvarar för utlösningsvillkoret efter anslutningspunkten.

I de fall kund/installatör tillhandahåller eget mätarskåp ska serviskabel finnas i mätarskåpet och vara dimensionerad för det ström-uttag som önskas, men minst 4G10 mm² Cu (minst fyrledad kopparkabel). Byggströmskåpet ska vara dimensionerad för rätt effektbehov, samt utrustat med jordfelsbrytare

Det är viktigt att komma ihåg att kundens mätarskåp inte ska placeras på nätägarens anläggning, typ kabelskåp, stolpe eller nätstation.

Figur 3 – här illustreras olika typer av servisledningar och mätarplatser.

Ändring av abonnemang och anslutning

Ändring av huvudsäkring

Det är kundens ansvar att kontakta elinstallatör för att ändra huvudsäkring och se till att den stämmer överens med abonnemanget. Om kunden vill göra en sänkning av huvudsäkringen inom intervallet som anslutningen är dimensionerad för (16A till 25A) *behövs inget medgivande från oss*, det räcker då att du färdigänmäler ändringen med rätt säkringsstorlek och datum.

För en ökning av huvudsäkring behöver kunden tillsammans med sin installatör skicka in en föransökan till oss för att informera om förändringen.

Om kunden vill ändra huvudsäkringen utanför intervallet som anslutningen är dimensionerad för föransökan det som en servisändring/utökning. I det fallet kan det bli aktuellt med utbyte av serviskabel och då kommer nätägaren att lämna en offert på detta. Bra att veta är att en ändring av huvudsäkring endast får ske en gång per 12-månaders period.

Hopslagning av abonnemang

En hopslagning av abonnemang föregås av en föransökan och innebär att de elmätare som inte längre behövs demonteras och att all förbrukning mäts på ett ställe. För att det ska vara möjligt så måste abonnemangen tillhöra samma fastighet och ha en gemensam servisledning.

Lägenhetsabonnemang tillämpas endast för lägenheter i flerbostadshus där byggnaden har ett eget abonnemang med lägst 16A. Med flerbostadshus menas hus med minst tre abonnemang (varav ett är fastighetsabonnemang). Kedjehus, parhus, radhus eller liknande omfattas inte. Vid oklarheter utgår vi ifrån Skatteverkets typkod för fastigheter.

Ändrad anslutningspunkt

Om kund vill ändra befintlig anslutningspunkt, exempelvis flytta jordkabelservis eller byta från luftledningsservis till en jordkabelservis ska det föregås av föransökan. Är mätaren placerad utomhus på kundens anläggning gäller vår standardprissättning. Sitter elmätaren inomhus och den ska flyttas ut i ett mätarskåp så bekostar elnätsföretaget jordkabeln men kunden får stå för grävningen och kostnaden för elinstallatörens arbete.

Från enfas till trefas

Våra kunder har ibland önskemål att ändra sin anslutning från enfas till trefas. Vi behöver då en föransökan från elinstallatör som iordningställer ny mätarplats. Observera att man kan inte direkt ändra från enfas till trefas.

Informera om startströmmar

Branschens rekommendation är att startströmmen inte ska överstiga 1,5 gånger huvudsäkringen. Orsaken är att en enskild anläggning inte ska störa ut andra kunder.

Informera om spänningslöshet

Kund/elinstallatör ska meddela när mätare görs spänningslösa, detta för att nätägaren inte ska behöva felsöka i onödan.

Uppsägning av abonnemang

Vid uppsägning av abonnemang, anslutning eller tillfällig anläggning samt hopslagning av abonnemang ska man alltid kontakta oss. Formulär för uppsägning av elanslutning finns på vår hemsida. *Tänk på att det är nätägaren som monterar ner elmätaren.*

Återanslutning

Om kunden vill återansluta sin uppsagda anläggning gäller regler som återges på vår webbplats.

Mikroproduktion

Innan kunden ansluter mikroproduktionsanläggning måste elinstallatören fylla i Föranmälan, länk finns på vår hemsida. Nätägaren lämnar besked till kunden med medgivande eller avslag på Föranmälan.

Följande villkor måste vara uppfyllda:

- Kunden ansvarar för att tekniska villkor uppfylls samt att installationen följer energiföretagens handbok "Anslutning av elproduktion till lågspänningsnätet - ALP"
- Det ska finnas en elkopplare för produktionen. Den ska vara av typen lastfrånskiljare, vara blockerbar i öppet läge samt med oberoende handmanöver. Nätägaren tillåter inte säkringar eller dvärgbrytare som elkopplare. Elkopplaren skall vara placerad så att nätägaren alltid har åtkomst till den
- Stickproppsanslutningar är inte tillåtna
- Alla produkter ska vara CE-märkta
- Produktionsanläggningar över 3 kW ska vara 3-fasanslutna
- Uppmärkning ska göras i kundanläggningen som varnar för att det finns en produktionsanläggning ansluten samt vilken brytare som kan användas för frånkoppling av produktionsanläggningen
- Kundens produktionsanläggning ska inte kunna kopplas in mot ett spänningslöst yttre nät
- Vid installation av energilagerlösningar, till exempel batterier, krävs föranmälan.

Reservkraft

Om kund vill montera reservkraft föränmäls detta till nätägaren, det gäller även vid montering av intag av reservkraft.

Vid all inkoppling är det viktigt att en reservkraftsomkopplare är installerad så att förregling sker mot vår matande serviskabel. Orsaken är att reservkraft aldrig får matas ut på elnätet.

Vid större reservkraftsaggregat som är till för avbrottsfri kraft och som är sammankopplad med elnätet ska aggregatet ha godkänd fasningsutrustning. Utöver nätägarens jordtag ska separat jordtag anordnas enligt starkströmsföreskrifterna.

För vägledning till metoder för beräkning av jordelektrodens resistans hänvisas till: **SS 436 40 00.**

Ordlista

A

ABONNEMANG innebär att en kund har tillgång till elnätet och för detta betalar kunden en fast avgift till nätägaren.

ANSLUTNINGSEFFEKT är den effekt som kunden betalat anslutningsavgift för.

ANSLUTNINGSPUNKT är ägo gränsen mellan kundens och nätägarens elanläggningar. Kunden äger och ansvarar för anläggningen efter denna punkt.

ANSLUTNINGSSÄKRING är för lågspänningskund den högsta säkringen i det intervall som kunden betalat anslutningsavgift för.

ANLÄGGNINGS-ID är en kod för kundens elanläggning. De sista nio siffrorna är unika för anläggningen, elnätsföretag och elhandelsbolag använder anläggnings-id för att identifiera vilken anläggning som är kundens.

D

DRIFTLEDNINGSGRÄNS är en avtalad punkt, som kan vara en annan än anslutningspunkten, där gränsen går mellan nätägarens och kundens driftansvar.

H

HUVUDSÄKRING (mätarsäkring) är den säkring eller motsvarande överströmskydd som sitter på inkommande servisledning i kundens mätarskåp. För kund med säkringstariff är det huvudsäkringen som bestämmer kundens abonnemangsavgift.

L

LÄGENHETSABONNEMANG tillämpas endast för lägenheter i flerbostadshus där byggnaden har ett eget abonnemang med lägst 16A. Med flerbostadshus menas hus med minst tre abonnemang (varav ett är fastighetsabonnemang). Kedjehus, parhus, radhus eller liknande omfattas inte. Vid oklarheter utgår vi ifrån Skatteverkets typkod för fastigheter.

S

SERVISLEDNING är den ledning eller de parallella kablar med vilken kundens elanläggning ansluts till nätägarens anslutningspunkt.

SERVISLEDNINGSSÄKRING är den säkring som sitter i servisledningens startpunkt i nätägarens kabelskåp, stolpe eller transformatorstation.

SERVISSÄKRING är en gemensam säkring då en eller flera kunder utnyttjar en servisledning. Servissäkringen sitter i servisledningens slutpunkt och är avgiftsbestämmande för anslutningen. För servisledning med enbart ett abonnemang är servissäkring samma sak som huvudsäkring.

Å

ÅTERANSLUTNING innebär att vi ansluter en anläggning som tidigare varit ansluten till nätägarens elnät.

Tillsammans för bygdens bästa investering

För att säkerställa att våra kunder får den bästa möjliga servicen är ett smidigt samarbete mellan dig som installatör och oss på Dala Energi av högsta betydelse.

Den här installationsguiden för lågspänningsanläggningar kompletterar och tydliggör de regler och riktlinjer som bygger på Starkströmsförordningen och Svensk Standard, som utgör grunden för branschens gemensamma riktlinjer.

dalaenergi.se

0247-738 00

info@dalaenergi.se